

СОЦІАЛЬНА РОБОТА НА ПІДПРИЄМСТВІ

Викладач: кандидат філософських наук, доцент, Масюк Олег Петрович

Кафедра: соціальної філософії та управління, IV корпус, ауд. 315

E-mail: masiukoleg@znu.edu.ua

Телефон: 050-322-86-57, 061-228-75-73

Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення), Telegram, ZOOM

Освітня програма, рівень вищої освіти		Соціальна робота Бакалавр				
Статус дисципліни		Вибіркова				
Кредити ECTS	3	Навч. рік	2022-2023, 1 семестр.	Рік навчання - 4	Тижні	14
Кількість годин	90	Кількість змістових модулів¹		4	Лекційні заняття – 14 Практичні заняття – 14 Самостійна робота – 62	
Вид контролю	Залік					
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4660			
Консультації: особисті – середа з 11-00 до 12-00, IV к., ауд. 315, дистанційні – Viber, Telegram, ZOOM за домовленістю.						

ОПИС КУРСУ

Метою курсу є формування конструктивного бачення сукупності засобів наданням соціальних послуг в умовах виробничого та обслуговуючого підприємства.

Здобувачі вищої освіти під час проходження курсу отримують знання про організацію роботи соціальної служби на підприємстві, а також про участь її працівників в управлінні соціальною сферою на виробництві. Основна ідея цього курсу полягає у поєднанні теоретичних підходів та практичних механізмів щодо розробки та реалізації соціального розвитку сучасного підприємства. Автор дотримується думки про важливість формування цілісного погляду на управління соціальною сферою у виробничих відносинах, яка включає в себе як соціальну допомогу, так і профспілкову діяльність.

Цей курс спрямований на засвоєння фахових компетенцій щодо збереження соціального профіциту в колективі під час інтенсифікації виробництва матеріальних благ. Передбачається проведення циклу лекцій з викладення сутності та специфіки соціального обслуговування з втручанням у базові суспільно-трудова відносини.

Особлива увага приділяється аналізу та засвоєнню практик гармонізації взаємовідносин між власниками підприємства та трудовим колективом. Крім того, акцентується увага на ролі профспілок в організації соціальної сфери на підприємстві.

Лекційний курс створює платформу для обговорення ефективного використанням соціального капіталу при виробництві матеріальних благ. Виконання групових практичних завдань та підсумкового індивідуального завдання спонукає до розвитку навичок командної роботи, організаційних та аналітичних якостей.

¹ 1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможє:

- аналізувати суспільні процеси становлення і розвитку соціальної роботи як інтеграційної галузі наукових знань, спрямованих на покращення матеріального виробництва;
- використовувати існуючу нормативно-правову базу стосовно соціальної роботи в трудовому колективі;
- розуміти організацію та функціонування системи соціального захисту і соціальних служб, які були б належно інтегровані в роботу підприємства;
- ініціювати соціальні зміни, спрямовані на піднесення соціального добробуту трудового колективу;
- розробляти та реалізовувати соціальні проекти і програми для оптимізації виробництва матеріальних благ;
- вивчати соціальну проблему за допомогою методів дослідження в умовах конкретної ситуації в трудовому колективі на виробництві та поза ним;
- генерувати нові ідеї та креативності у професійній сфері для оптимізації виробництва матеріальних благ.

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Презентації лекцій, плани семінарських занять, методичні рекомендації до виконання самостійних дослідницьких завдань та творчих проектів розміщені на платформі Moodle: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=4660>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Критерії оцінювання теоретичного завдання:

- 5 балів – чітка повна змістовна відповідь на питання, оперування багатьма теоретичними джерелами, висока аргументованість відповіді, вміння орієнтуватись в організації соціального обслуговування на підприємстві;
- 4-3 бала – поверховий виклад матеріалу; оперування теоретичними джерелами в галузі організації соціальної допомоги та профспілкової діяльності на виробництві;
- 2-1 бал – змістовне доповнення.

Критерії оцінювання практичного завдання:

- 5 балів – відповідь показує належне володіння практичним методом дослідження, матеріал подається аргументовано, демонструється детальна обізнаність у напрямках соціальної роботи на підприємстві;
- 4-3 бала – авторська позиція заявлена, але повністю не розкрита, викладення матеріалу засноване на знанні основних джерел з організації соціальної роботи на підприємстві, але без логічного та послідовного викладення;
- 2-1 бал – поверховий виклад матеріалу, слабке знання теоретичних джерел з соціальної роботи.

Підсумкові контрольні заходи:

Підсумковий контроль проводиться по закінченні вивчення курсу з метою оцінювання результатів засвоєння студентами навчальної дисципліни на завершальному етапі. Підсумковий контроль відбувається у формі комплексного заліку, який складається з: 1) розгорнутої усної відповіді на 2 теоретичних питання; 2) виконання практичного завдання. Приклади практичних завдань: а) намалюйте організаційну структуру соціальної служби на підприємстві; в) опишіть профілактичні заходи для оздоровлення трудового колективу. За результатами заліку здобувач вищої освіти може отримати 40 балів. З них 20 балів – за результатами відповіді на питання, 20 балів – за індивідуальне завдання «Первинна профспілкова організація». У цілому, студент може отримати 100 балів.

Критерії оцінювання відповіді на питання:

20-18 балів – повна змістовна відповідь на всі запитання, якісне оперування термінами та теоретичними джерелами, аргументованість відповіді, переконливе демонстрування обізнаності щодо розвитку соціальної роботи на підприємстві;
17-15 балів – повна змістовна відповідь на два завдання, в одному завданні є помилки в розумінні становлення соціального обслуговування у виробничих умовах;
11-14 балів – неповні відповіді на всі питання, вільна орієнтація в функціонуванні соціальної служби на підприємстві, помилки в розумінні напрямків її функціонування;
10-13 балів – неповні відповіді на два питання білету, обмежена орієнтація в галузевій соціальній роботі, помилки в розумінні моделей її впровадження;
6-9 балів – часткові відповіді на питання білету, висвітлення базових понять соціального обслуговування;
1-5 балів – короткі поверхові відповіді на окремі питання білету, нечіткі та помилкові визначення понять.

Критерії оцінювання індивідуального завдання:

20-18 балів – підготовлена робота демонструє високий рівень володіння нормативно-законодавчою базою щодо організації профспілкової діяльності, а також відображає цілісне бачення управління соціальними процесами в організації;
17-15 балів – підготовлена робота демонструє високий рівень розуміння профспілкової діяльності на підприємстві, а також достатню глибину аналізу її впливу на функціонування трудового колективу;
11-14 балів – підготовлена робота демонструє середній рівень розуміння профспілкової діяльності на підприємстві, логічна послідовність створення первинної профспілкової організації деколи порушується;
10-13 балів – підготовлена робота неповно розкриває сутність та зміст профспілкової діяльності на підприємстві, логічна послідовність викладу матеріалу деколи порушується;
6-9 балів – підготовлена робота носить незавершений характер, окремі елементи реєстраційного та функціонального процесу описуються ізольовано та фрагментарно, логічна послідовність викладу матеріалу є нечіткою;
1-5 балів – підготовлений матеріал має фрагментарний характер, відтворюються окремі аспекти профспілкової діяльності на підприємстві.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 84 (добре)		
D	70 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	<i>Опитування за темою семінару (тестування). SWOT- аналіз соціальної політики підприємства.</i>	Тиждень 2	5 %
	<i>Опитування за темою семінару (тестування). Вправа «лінія обрію» - саморозвиток працівника на підприємстві.</i>	Тиждень 4	5 %
	<i>Опитування за темою семінару (тестування). Порівняльний аналіз профспілки та ради трудового колективу.</i>	Тиждень 6	5 %
Змістовий модуль 2	<i>Опитування за темою семінару (тестування). Ментальна карта соціальних проблем персоналу підприємства.</i>	Тиждень 8	5 %
	<i>Опитування за темою семінару (тестування). Ментальна карта соціальних проблем персоналу підприємства.</i>		5 %
Змістовий модуль 3	<i>Опитування за темою семінару (тестування). Практичного завдання за методикою «SCRAMPER».</i>	Тиждень 10	5 %
	<i>Опитування за темою семінару (тестування). Практичного завдання за методикою «SCRAMPER».</i>	Тиждень 12	5 %
	<i>Опитування за темою семінару (тестування). Практичного завдання за методикою «SCRAMPER».</i>		5 %
	<i>Опитування за темою семінару (тестування). Практичного завдання за методикою «SCRAMPER».</i>	Тиждень 14	5 %
Змістовий модуль 4	<i>Опитування за темою семінару (тестування). Порівняльний аналіз форм підтримки соціальної сфери підприємства.</i>	Тиждень 14	5 %
	<i>Опитування за темою семінару (тестування). Порівняльний аналіз форм підтримки соціальної сфери підприємства.</i>		5 %
Підсумковий контроль (max 40%)			
Залік		Заліковий тиждень	20 %
Захист індивідуального дослідницького завдання			20 %
Разом			100%

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
Змістовий модуль 1			
Тиждень 1 Лекція 1	Соціальна політика на підприємстві.		
Тиждень 2 Семинар 1	Впровадження державної соціальної політики на підприємстві	Опитування (тестування), SWOT-аналіз.	5
Тиждень 3 Лекція 2	Соціальне партнерство як правовий регулятор трудової взаємодії.		
Тиждень 4 Семинар 2	Соціальна робота з трудовим потенціалом підприємства	Опитування (тестування), Вправа «лінія обрію».	5
Змістовий модуль 2			
Тиждень 5 Лекція 3	Основні засади соціальної роботи в сфері суспільного виробництва.		
Тиждень 6 Семинар 3	Планування соціального розвитку підприємства.	Опитування (тестування), порівняльний аналіз.	10
Тиждень 7 Лекція 4	Соціальна робота з працівниками, які залежать від психоактивних речовин.		
Тиждень 8 Семинар 4	Соціальна служба в організаційній будові підприємства	Опитування (тестування), ментальна карта.	10
Змістовий модуль 3			
Тиждень 9 Лекція 5	Соціальна адаптація на підприємстві.		
Тиждень 10 Семинар 5	Соціальний контроль на підприємстві.	Опитування (тестування), SCRAMPER.	10
Тиждень 11 Лекція 6	Переговори як засіб розвитку соціальної сфери на підприємстві.		
Тиждень 12 Семинар 6	Профспілка як суб'єкт соціальної роботи на виробництві	Опитування (тестування), SCRAMPER.	10
Змістовий модуль 4			
Тиждень 13 Лекція 7	Соціальне обслуговування на підприємстві.		
Тиждень 14 Семинар 7	Форми і методи захисту соціальних прав працівників	Опитування (тестування), порівняльний аналіз.	10

	Підсумковий контроль (теоретичний і практичний)	Тестування за змістовими модулями. Підсумковий контроль на платформі Moodle	20
		Фінальний проект: створення первинної профспілкової організації	20

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Васильєв В. В. Соціальна робота на підприємстві. Навчальний посібник. Київ : Видавничий Дім «Слово», 2011. 424 с.
2. Вступ до соціальної роботи : навчальний посібник / За заг. ред. Т.І. Бутченка, А.О. Ярошенко. Запоріжжя : КСК-Альянс, 2014. 120 с.
3. Кеннеді Г. Домовлятися завжди. Як досягати максимуму в будь-яких перемовинах. Київ : Книжний Клуб, 2016. 336 с.
4. Масюк О. П. Соціальне партнерство: курс лекцій для студентів освітньо-кваліфікаційного рівня «бакалавр» напрямку підготовки «Соціальна робота». Запоріжжя: Запорізький національний університет, 2015. 131 с.
5. Масюк О.П. Інституціональні виклики менеджменту соціальної роботи. Соціальна робота в Україні: теорія і практика. № 1-2. 2016 (січень-червень). С. 150-158.
6. Соціальна робота на підприємстві. Навчальний посібник / Уклад.: Т.В. Коляда. Умань : ФОП Жовтий О. О., 2016. 125 с.
7. Фішер Р., Юри В., Паттон Б. Шлях до так. Як вести переговори, не здаючи позицій. Київ : Основи, 2016. 220 с.
8. Mintzberg H. Structure in five: Designing Effective Organizations. Washington: Pearson, 1993. 312 p.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. Генеральна угода, галузеві угоди, територіальні угоди. <http://www.fpsu.org.ua/generalna-ugoda-galuzevi-ugodi-teritorialni-ugodi.html> (дата звернення: 25.04.2020).
2. Господарський кодекс України № 436-IV від 16.01.2003 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/436-15/print> (дата звернення 13.05.2020).
3. Державний класифікатор соціальних стандартів і нормативів. URL: <https://www.msp.gov.ua/content/socialni-standarti.html?PrintVersion> (дата звернення: 25.04.2020).
4. Кризь вогонь, воду й фазу штурмінгу: 5 стадій розвитку команди. URL: <https://indigo.co.ua/kriz-vogon-vodu-j-fazu-shtormingu-5-stadij-rozvitku-komandi/> (дата звернення: 27.06.2020).
5. Лукашевич М. П. Теорія і методи соціальної роботи : навч. посіб. 2-е вид., доп. і випр. Київ : МАУП, 2003. 168 с. URL: <http://ebooks.znu.edu.ua/files/Bibliobooks/Mofa/0031611.pdf>. (дата звернення 14.05.2020).

РЕГУЛЯЦІЇ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування занять обов'язкове, оскільки курс зорієнтовано на максимальне заглиблення в аналіз засобів організації соціального обслуговування на підприємстві. Будь ласка, беріть участь у обговоренні! Вміння висловлювати свою думку максимально важливо для відстоювання прав найманих працівників на належну якість соціальної сфери під час виробництва матеріальних благ.

Пропуски прийнятні лише з поважної причини. Відпрацювання пропущених занять має бути регулярним за домовленістю з викладачем у години консультацій. За умови систематичних пропусків може бути застосована процедура повторного вивчення дисципліни (див. посилання на Положення у додатку до силабусу).

Політика академічної доброчесності

Кожний з учасників навчального процесу зобов'язаний дотримуватися принципів академічної доброчесності. Не допускаються письмові завдання з використанням часткових або повнотекстових запозичень з інших робіт без зазначення авторства. Використання будь-якої інформації має бути правильно оформлене з дотриманням авторських прав. Якщо ви не впевнені у наявності плагіату, то можете перевірити себе за допомогою програмного забезпечення UniCheck, яке є в наявності у науковій бібліотеці ЗНУ. До студентів, у роботах яких буде виявлено списування, плагіат чи інші прояви недоброчесної поведінки можуть бути застосовані різні дисциплінарні заходи (див. посилання на Кодекс академічної доброчесності ЗНУ в додатку до силабусу).

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Студент має бути впевненим користувачем програмного комплексу Moodle, який знаходиться на сайті ЗНУ. Наявність та валідність паролю є обов'язковою вимогою для початку навчання. Електронні пристрої можна використовувати лише в рамках навчальної необхідності. Під час аудиторних занять необхідно переводити свої телефони, смартфони, планшети та розумні годинники у беззвучний режим. Вони можуть відволікати вас, викладача та ваших колег. Протягом заняття варто утримуватись від надсилання текстових повідомлень, прослуховування музики, перевірки електронної пошти, соціальних мереж тощо.

Комунікація

Очікується, що студенти перевірятимуть свою електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle та реагуватимуть своєчасно. Всі робочі оголошення надсилаються через старосту та розміщуються в Moodle. Будь ласка, перевіряйте повідомлення вчасно. Електронна пошта має бути підписана справжнім ім'ям і прізвищем.

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2022-2023 рр.

ГРАФІК НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ 2022-2023 н. р. (посилання на сторінку сайту ЗНУ)

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ**: <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до *Положення про організацію та методу проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається *Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9pkmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються *Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється *Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті*: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються *Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/ycyfws9v>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: *Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; *Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ*: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога (061)228-15-84 (щоденно з 9 до 21).

ЗАПОБІГАННЯ КОРУПЦІЇ. Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції (Воронков В. В., 1 корп., 29 каб., тел. +38 (061) 289-14-18).

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 17.00; субота з 09.00 до 15.00.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресами:

- для студентів ЗНУ - moodle.znu@gmail.com, Савченко Тетяна Володимирівна
- для студентів Інженерного інституту ЗНУ - alexvask54@gmail.com, Василенко Олексій Володимирович

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу.

Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>